

Conjunctuurindicator

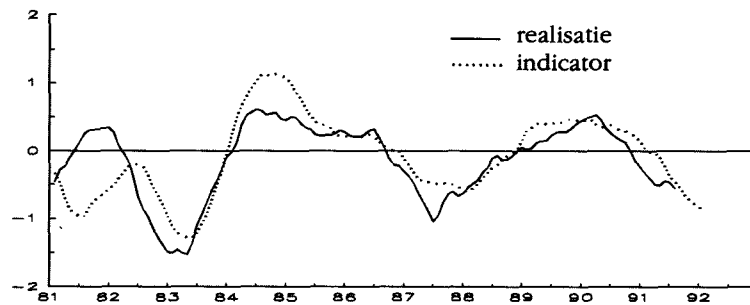
Groei blijft positief

De DNB-conjunctuurindicator toont tot en met januari aanstaande een onveranderd beeld van een neer-gaande conjunctuur, zie figuur 1.

Het tempo waarin de conjunctuurindicator naar beneden gaat neemt echter af, zo blijkt uit tabel 1. De indicator bestaat uit vijf componenten. Elk van de vijf componenten heeft bijgedragen aan de daling van de indicator sinds begin van dit jaar. De voortgaande daling in de komende maanden wordt door vier van de vijf componenten veroorzaakt. Alleen de gewoonlijk wat grilliger 'verwachte omzet van nieuwe NCM-polishouders' vertoont soms een licht contrair beloop.

De daling van de conjunctuurindicator wordt, zo blijkt uit tabel 1, voor een belangrijk deel veroorzaakt door de IFO-conjunctuurindicator van Duitsland. Uit onze exportcijfers blijkt dat Nederland in de afgelopen periode heeft kunnen profiteren van de hoge groei in Duitsland als gevolg van de eenwording. Zo lag in juli van dit jaar de waarde van onze export naar Duitsland (West en Oost

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

te zamen) bijna 18% hoger dan in juli vorig jaar. Het aandeel van Duitsland in onze totale export is in deze periode gestegen van 27% naar 30%. Verreweg het grootste gedeelte van deze export gaat naar de voormalige BRD. In 1990 exporteerden we voor ruim 66 miljard gulden naar de BRD en voor nog geen half miljard gulden naar de DDR.

Inmiddels lijkt een einde te zijn gekomen aan de hoge groei in West-Duitsland. In het tweede kwartaal is bij onze oosterburen het bruto binnenlands product in reële termen licht gedaald (met 0,5%) ten opzichte van het voorafgaande kwartaal. De vijf Duitse instituten voor economisch onderzoek voorspellen in hun onlangs gepubliceerde Najaarsrapport dat de economische groei in West-Duitsland zal terugvallen van 3,5% in 1991 naar 2% in 1992. De inkrumping van de economie in de voormalige DDR zou in 1992 tot stil-

stand komen. Na de daling van het bruto nationaal produkt met ongeveer 20% in 1991 zal de groei in 1992 naar verwachting circa 12% bedragen. Op grond van de voorspellingen van de vijf instituten is het aannemelijk dat de bijdrage van de IFO-indicator aan de DNB-conjunctuurindicator vooralsnog niet zal bijdragen aan conjunctuurherstel. In de figuur is de conjunctuur weer-

DNB

gegeven als afwijking van de trend. De trend van de produktie in de verwerkende industrie, die ten grondslag ligt aan de in de figuur getoonde realisatiereeks, laat voor de komende maanden een groei zien van 3,4%. De conjuncturele bijdrage aan de produktiegroei is met -1,4% negatief, maar in verhouding tot de trend vrij bescheiden, zie tabel 2. Er is dus voorlopig slechts sprake van een vertraging in de groei en bij lange na niet van een negatieve groei op twaalfmaandsbasis.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator duidt voor de komende maanden op een onveranderd beeld van neergaande conjunctuur, waaraan vier van de vijf componenten van de indicator bijdragen. De invloed van de conjunctuur op de groei is in vergelijking tot de trend bescheiden, waardoor er nog steeds sprake is van een substantiële groei.

Tabel 1. Bijdragen van de componenten aan de mutatie in de DNB-conjunctuurindicator

Component	febr. '91-april	mei-juli	aug.-okt.	nov.-jan. '92
IFO-conjunctuurindicator Duitsland	-72	-106	-94	-89
Verwachte bedrijvigheid, industrie	-55	-41	-35	-9
Feitelijke orderontvangst, industrie	-23	-103	-31	-60
Verw. omzet nieuwe NCM-polish.	12	-53	-85	11
Reële geldhoeveelheid	-33	-20	-27	-54
Indicator	-169	-324	-274	-201

Toelichting: De bijdragen zijn genomen ten opzichte van de direct voorafgaande drie-maandsperiode en luiden in eenduizendste eenheden van de grootheden uit figuur 1, dat wil zeggen genormaliseerde waarden.

Tabel 2. Groei industriële produktie volgens de indicator^a

	1991							1992
	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
Trend	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Conjunctuur	-1,2	-1,2	-1,2	-1,3	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Groei	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0

a. In procenten van de overeenkomstige maand van het vorige jaar.

Deze rubriek wordt samengesteld door J.A. Bikker en C.J. Zonderland, werkzaam bij de afdeling Wetenschappelijk onderzoek en econometrie, respectievelijk de Studiedienst van de Nederlandsche Bank.